

Петрова Світлана Миколаївна
директор комунального підприємства
«Дитячий будинок «Перлинка» м. Одеса

ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГІВ ДИТЯЧОГО БУДИНКУ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ-СИРОТИ

(з досвіду дитячого будинку «Перлинка», м. Одеса)

На сучасному етапі розвитку системи освіти і виховання на перший план виходять завдання створення умов для становлення особистості кожної дитини, з урахуванням його особливостей психічного і фізичного розвитку. **Мета** діяльності педагогічного колективу дитячого будинку «Перлинка» – створити такі умови, при яких кожна дитина повірить в себе і свої можливості, відчує радість досягнутого; формувати готовність до соціальної та особистісної самореалізації; підтримувати та готувати дитину до самостійного життя. Ефективність виховного процесу безпосередньо залежить від індивідуально-типологічних особливостей, умінь і мислення конкретного педагога та кожного працівника. У процесі дослідно-експериментальної діяльності дитячого будинку було створено систему підготовки та підвищення кваліфікації педагогів, яка забезпечує готовність педагогічних кадрів до участі в інноваційних процесах.

Дитина, яка проживає в сім'ї, спілкується з великою кількістю людей, де і набуває різноманітний соціальний досвід. А в дитячому будинку головним є вихователь, функції якого виходять за рамки тільки посади вихователя, адже саме він направляє розвиток дитини. У зв'язку з цим ми й дійшли висновку, що в інтернатному закладі замість вихователя потрібен **фахівець з розвитку дитини**. Тому у дитячому будинку важлива особистість вихователя (спеціаліста), ті його професійні якості, від яких залежить подальша доля дитини. У зв'язку з цим в рамках нашої дослідно-експериментальної роботи, з метою забезпечення особистісно-професійного зростання фахівця з розвитку дитини створено «Навчально-методичний комплекс системи підготовки фахівця з розвитку дитини». Нами визначені професійні, індивідуально-типологічні якості вихователя і розроблена модель особистості педагога як суб'єкта освітньо-виховної діяльності, що дозволяє проектувати освітню діяльність вихованців і педагогів.

Підготовка кадрів по реалізації Концепції дослідно-експериментального дослідження передбачає: 1. теоретичну підготовку (введення обов'язкових спецкурсів для всіх категорій педагогічних кадрів). Це забезпечить засвоєння інноваційних педагогічних систем, технологій виховання і системи управління цим процесом; 2. визначення критеріїв ефективності формування готовності вихованців до особистісної та соціальної самореалізації; 3. збір, узагальнення та системний аналіз досягнень по формуванню готовності вихованців до особистісної та соціальної самореалізації та оперативна корекція змісту навчання, навчальних та виховних технологій. **Система** підвищення кваліфікації охоплює такі курси: 1. Спецкурс «Самореалізація»; 2. Спецкурс «Самоосвіта педагогів».

Методами постійної взаємодії з колективом працівників є: співпраця, конспекти, робота в команді, обмін ролями, самоосвіта. Завдяки цим методам координується навчально-виховний процес. До того ж колектив набуває досвіду творчої діяльності,

систематизує набуті знання та вміння і як результат – підвищується самооцінка педагога. **Формами** науково-методичної роботи є: лекції, лекції-дискусії, лекції-діалоги, семінари та семінари-практикуми, круглі столи, ділові ігри, тренінги. Результати роботи оформлюються в вигляді рефератів, розробок моделей виховних систем, виховних програм. Література, рекомендована до курсів підвищення кваліфікації, призначена для теоретичної підготовки фахівців з розвитку дитини для роботи в дитячому будинку, для проведення діагностичних досліджень з проблеми формування готовності вихованців дитячого будинку до особистісної та соціальної самореалізації.

Семінарські та практичні заняття зі спецкурсу «Самореалізація» призначені допомогти педагогам шляхом самопідготовки засвоїти актуальні питання професійної діяльності і навчити їх аналізувати специфіку розвитку і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Спецкурс «Самоосвіта педагогів» – це основна форма вдосконалення професійної компетентності; реалізується шляхом самостійної роботи, спрямованої на самовдосконалення особистості і задоволення інтересів і потреб дитячого будинку. Педагоги погоджують із заступником директора з НВР і психологом не тільки тему самоосвіти, але і план самоосвіти кожного педагога окремо. Спецкурс «Самоосвіта педагогів» починається зі збору попередніх даних про працівника, потім відбувається більш глибоке вивчення діяльності педагогів (спостереження, анкетування, бесіди). Обов'язковою є дослідження особистісних якостей, інтересів, нахилів та здібностей педагогів, виявлення рівня їх науково теоретичної, методичної та психолого-педагогічної підготовки, дослідження ступеня цілеспрямованості і зацікавленості в результатах виховної роботи. Крім вихователів – фахівців з розвитку дитини, до виховання дітей залучені всі працівники дитячого будинку «Перлінка». Крім того, що вони виконують безпосередньо свої посадові обов'язки важливим є і те, що вони впливають на формування духовних цінностей дітей, психологічне здоров'я вихованців. А завдяки спланованій роботі ми маємо змогу впливати на вихованців, через вміння та мислення кожного працівника, а не лише педагога. Директор і заступник директора з навчально-виховної роботи проводять науково-методичну та психолого-педагогічну експертизу підготовлених матеріалів: конспектів занять програм, проектів, тобто всього, за допомогою чого можна оцінити рівень самоосвіти. Свої творчі досягнення кожен педагог демонструє своєю участю в методичній роботі дитячого будинку «Перлінка» і нашого міста. Реферати, статті, проекти педагогів публікуються на сайті дитячого будинку. Результат творчої роботи – отримання перемоги та призових місць у конкурсах як педагогами, так і нашими вихованцями. Таким чином, самоосвіта педагога – це рівень розвитку вихованців, а не тільки самовдосконалення особистісних і професійних якостей.

Петрук Ірина Степанівна,
методист з дошкільного виховання центру методичного забезпечення
КЗ «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАСОБАМИ ІКТ

Зараз йде становлення нової системи освіти, орієнтованої на входження у світовий інформаційно-освітній простір. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній